

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2071	Α' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 23 Φεβρουαρίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Παρθενίας ἐγκώμιον

Ο Ἀκάθιστος ὕμνος ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, ἡ πρώτη στάσις τοῦ Ἀκαθίστου· ὕμνος ἀπαράμιλλος, ἀσύγκριτο μνημεῖο τοῦ λόγου, καλλιτέχνημα. Ἄλλοι ἄς θαυμάζουν τὸν Παρθενῶνα, ἐγὼ θαυμάζω αὐτὸν τὸν πνευματικὸ Παρθενῶνα. Ὁ Παρθενῶνας μπορεῖ μιὰ μέρα νὰ κοινορτοποιηθῆ, νὰ μὴ μείνῃ «λίθος ἐπὶ λίθου» (πρβλ. Ματθ. 24,2. Μάρκ. 13,2) – καὶ μήπως τὸν 17ο αἰῶνα οἱ βόμβες τοῦ Μοροζίνη (1618-1693) δὲν κόντεψαν νὰ τὸν ἀφανίσουν; Ἀλλὰ τὸ πνευματικὸ μνημεῖο τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου θὰ μένῃ ἀθάνατο.

Ἄλλὰ ἐγὼ σήμερα θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας σὲ κάποιον ἄλλο ὕμνο, ποὺ ἀποτελεῖ οὕτως εἰπεῖν τὸ ὑπόβαθρο τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου. Εἶνε ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου ποὺ ἀρχίζει μὲ τὸ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος...». Εἶνε κι αὐτὸς καλλιτέχνημα, γνωστὸ καὶ ἀγαπητό, ποὺ ὑμνεῖ τὴν Θεοτόκο. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 45 τροπάρια σὲ 8 ᾠδές. Ποιητῆς του εἶνε ὁ ἅγιος Ἰωσήφ ὁ ὕμνογράφος (816-886 μ.Χ.), ποὺ βλέπει νοερὰ μπροστά του μεγαλοπρεπῆ τὴν Παναγία καὶ θαυμάζει τὸ ψυχικὸ της κάλλος, τὶς ἀρετὲς ποὺ τὴν κοσμοῦν.

Καὶ ποιά εἶνε ἡ ἀρετὴ ποὺ κατ' ἐξοχὴν τὴν χαρακτηρίζει; Ἐδῶ μοῦ ἔρχεται νὰ κλάψω, ὅταν βλέπω ὅτι ὅλα ἔγιναν ὑποκρισία καὶ ἐμπαιγμός, ὅτι εἴμαστε ψευτοχριστιανοί· μοῦ ἔρχεται νὰ σταματήσω, ἢ νὰ συνεχίσω μὲ ἔλεγχο αὐστηρὸ καὶ νὰ ἔνε αὐτὸ τὸ τελευταῖο κήρυγμά μου ἐδῶ.

Ποιά εἶνε ἡ θεμελιώδης ἀρετὴ ποὺ πρέπει νὰ στολιζῆ κάθε ἄνθρωπο καὶ ἰδιαίτερος τὴ γυναίκα; Εἶνε ἐκείνη ποὺ σήμερα ἀμφιβάλλω ἂν σώζεται καὶ στὸ κοριτσάκι ποὺ κρατᾷ στὴν ἀγκαλιὰ ἢ μάνα· κ' ἐμεῖς ποὺ τὴν κηρύττουμε θεωρούμεθα παράφρονες, καθυστερημένοι, μεσαιωνικοὶ βρυκόλακες. Κ' ἐσεῖς ἀκόμα, Χριστιανές, κλονίζεστε κ' ἔχετε «ζάλην λογισμῶν ἀμφιβόλων» (πρβλ. Ἀκάθ. ὕμν. Ζ), ἐπηρεαζόμενες ἀπὸ φληναφήματα ἀνοησίες καὶ βλακεῖες τῶν δῆθεν προωδευμένων. Ποῦ φτάσαμε, Θεέ μου!

Πρόκειται γιὰ τὴν παρθενία. Αὐτὴ ὑμνεῖται

καὶ στὸν Κανόνα τοῦ Ἀκαθίστου. Σᾶς δίνω μὲ συντομία τὴν ἔννοιά της κατὰ τὸν ποιητῆ.

***

Παρθενία, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ καθαρότης ἀπὸ τὰ σαρκικὰ ἁμαρτήματα – πρῶτο σκαλοπάτι στὴν κλίμακα τῆς ἀρετῆς αὐτῆς ποὺ καλύπτει σῶμα καὶ ψυχὴ. Καθαρότης ἔπειτα τῆς ὁράσεως ἀπὸ θεάματα αἰσχρὰ καὶ ἄθλια, καθαρότης τῆς ἀκοῆς ἀπὸ ἀκούσματα δελεαστικὰ καὶ ἀπατηλά, καθαρότης πρὸ παντὸς τῆς γλώσσης ἀπὸ ψεύδη, ὄρκους, συκοφαντίες, ὕβρεις καὶ βλασφημίες. Καθαρότης –μπρός, προχωροῦμε!–, καθαρότης τῆς διανοίας καὶ τῆς καρδιάς. Μπορεῖ νὰ μὴ διαπράττετε πορνεία καὶ μοιχεία μὲ τὸ κορμί, ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει κι ὅτι εἴστε ἀθῶοι ἐφ' ὅσον χάσκετε μπρὸς στὰ ἰνδάλματα κινηματογράφου καὶ τηλεοράσεως. Τὸ εἶπε ὁ Χριστός· ἄθλος εἶνε νὰ κρατήσης τὸ σῶμα καθαρὸ, ἀλλ' ὁ μέγας ἄθλος εἶνε νὰ κρατήσης τὴ διάνοια καὶ τὴν καρδιὰ ἀμόλυντες ἀπ' τὴν ἀκαθαρσία (βλ. Ματθ. 5,27-28). «Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθές ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου» (Ψαλμ. 50,12).

Θαυμάζοντας λοιπὸν τὴν ἄψογη αὐτὴ ἀρετὴ τῆς Παναγίας μας ὁ ποιητῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου τὴν ἐγκωμιάζει μὲ πλῆθος ἐκφράσεις, ποὺ τὴν ὑμνοῦν ὡς παρθένο ἀλλοῦ μὲν ῥητῶς καὶ ἀλλοῦ περιφραστικῶς.

Ἀκοῦστε μιὰ συλλογὴ χαρακτηρισμῶν ἀπὸ τὰ τροπάρια· **Κόρη** (ᾠδὴ θ', τροπάριον 1) • **περιστερά** (ᾠδ. θ', τρ. 4) • **ἀγνή** (α'1, ζ4&5, η'1&5· θ' εἰρμ. & 2) καὶ **ἀγνείας θησαύρισμα** (α'4) • **Παρθένος** (δ'5· ε' εἰρμ., στ'2, η'4) καὶ **ἀγία Παρθένος** (η'2) • **Ἀειπάρθενος** (θ' εἰρμ. & 4) • **ἀπειρόγαμος** (α'3· δ'4· ε' εἰρμ.) • **ἄχραντος** (δ'2,3· ε'2,5) καὶ **πανάχραντος** (στ'1) • **χώρα ἀνήροτος** (=χωράφι ποὺ δὲν ὠργώθηκε γ'1) καὶ **ὄρος ἀλατόμητον** (=βουνὸ ποὺ δὲν λατομήθηκε ε'4) • **ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξί** (θ'3) καὶ **πανάμωμος** (α'2, ε'1) • **ἡ ἀμόλυντος παστὰς τοῦ Λόγου** (=ὁ ἀμόλυντος νυφικὸς θάλαμος στ'1) • **ἀκήρατος** (=ἀμόλυντη, καθαρὴ, ἄθικτη η'2) • **ἡ ἀσπόρως κυοφορήσασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸν Χριστόν** (θ'5) • τὸ **ἡδύπνο-**

ον κρίνον^(α4) • ἡ ἔξανθήσασα ἄνθος τὸ ἀμάραντον^(ζ2) • ἡ βλαστήσασα ῥόδον τὸ ἀμάραντον^(α3) • καὶ ἡ τέξασα τὸ μῆλον τὸ εὖσσομον (δηλαδὴ τὸν Χριστό) ^(α3) • ἡ ῥάβδος ἡ μουσική^(ζ2) • τὸ ἄδυτον ἄστρον ^(θ2) • κατοικητήριον φωτός^(η3) • ἡ οὐρανῶν ὑψηλοτέρα^(δ3) καὶ ἄλλα παρόμοια.

***

Στὸ πρόσωπο τῆς Παρθένου ὁ ποιητὴς ὑμνεῖ τὴν παρθενία. Καὶ ἦταν ἡ **Παρθένος** τὸ πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα τῶν γυναικῶν, ὁ καθρέφτης στὸν ὁποῖο πρέπει νὰ βλέπη κάθε Χριστιανή, γιὰ νὰ ἀντιγράφη στὸν ἑαυτὸ της τὰ χαρακτηριστικά της. Καὶ εἶνε γεγονός ὅτι **σ' αὐτὴν στρεφόταν ἡ καρδιὰ καὶ ὁ νοῦς τοῦ λαοῦ μας**.

Αὐτὸ βεβαιώνει καὶ ἓνα λεύκωμα, ποὺ συνέταξαν Γάλλοι ἀξιωματοῦχοι, οἱ ὁποῖοι ἦρθαν μὲ εἰδικὴ ἀποστολὴ νὰ διαπιστώσουν τὸ θαῦμα τῆς ἐθνεγερσίας μας. Μεταξὺ τῶν ἄλλων λένε, ὅτι ἐδῶ **εἶδαν τὴν Παναγία στὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ**. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς μπήκε σ' ἓνα σπιτάκι χωριοῦ τῆς Μάνης καὶ εἶδε πῶς ζοῦσαν. Καρέκλα καὶ τραπέζι δὲν εἶχαν, κουρτίνες κάδρα καθρέφτες δὲν ὑπῆρχαν. Ὑπῆρχε μόνο μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας μὲ τὸ Χριστὸ στὴν ἀγκαλιά, καὶ μπροστὰ της ἔκαναν τὴν προσευχή τους· ἡ γυναίκα τῆς ἀναβε τὴν κανδήλα καὶ παρακαλοῦσε γιὰ τὰ παλληκάρια ποὺ ἀγωνίζονταν, τὰ κορίτσια ἔλεγαν τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ...*», τὰ μικρὰ ἀγόρια ἔψελναν τὸ «*Κύριε τῶν δυνάμεων...*» κάνοντας γονυκλισίες, οἱ γέροι ἄκουγαν καὶ τὸ δάκρυ τους κορόμηλο ἔπεφτε στὴ γῆ. Νὰ γιατί τότε καὶ τὰ κορίτσια ἦταν, σὰν τὴν Παναγία, κρίνα καὶ ῥόδα ἀμάραντα.

Στὴν Παναγία κατέφευγαν **καὶ οἱ γενναῖοι ἀγωνισταί**. Ὁ Κολοκοτρώνης, ὅταν κάποτε ἔμεινε μόνος μὲ ἐλάχιστους, μπήκε σ' ἓνα ἔξωκλήσι, γονάτισε καὶ εἶπε· Βοήθα, Παναγία, τὸ γένος μας, κι ἂν ἐλευθερωθοῦμε θά ῥθω ἐδῶ νὰ σοῦ χτίσω ἐκκλησιά. Κι ὅταν βγήκε ἔξω τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε σὰν ἥλιος, καὶ εἶπε· Μὴ φοβᾶστε, ἡ Παναγία ὑπέγραψε τὴν ἐλευθερία μας καὶ δὲν παίρνει πίσω τὴν ὑπογραφή της. Αὐτὴ ἦταν ἡ πατρίδα μας, ἀγνή - καθαρὴ - ἀμόλυντη, καὶ ἡ Παναγία τὸ πρότυπό της.

***

Καὶ τώρα ἐρωτῶ, ἀγαπητοί μου· εἶνε σήμερα ἡ Παναγία τὸ ἰδανικὸ τῶν γυναικῶν μας; Ἐξακολουθεῖ βέβαια νὰ ἀσκῆ ἐπίδρασι στὶς ψυχές τους, ἀλλὰ –κακὰ τὰ ψέματα– **ἡ μορφὴ της ὅσο πάει ἐξασθενίζει**. Σήμερα πρότυπα τῶν γυναικῶν, κοριτσιῶν - μαθητριῶν - φοιτητριῶν, εἶνε ἄλλα. Ἐδῶ ψάλλουμε «*Χαίρε, ἄστρον ἄδυτον*» ^(θ2), ὅτι εἶνε ἀστέρι ἡ Παναγία. Ἄλλ' αὐτὸ λάμπει στὰ μάτια τους; Ὅχι δυστυχῶς· ἄλλα ἀστέ-

ρια ἔχουν· **τὶς θαμπώνουν οἱ στάρ** (στάρ - star στὰ ἀγγλικά σημαίνει ἀστέρι). Ποιά ἀστέρια ἔχουν; Ἐμένα ρωτᾶτε; Ἐσεῖς γυρίζοντας στὸ σπίτι θὰ πατήσετε τὸ κουμπὶ καὶ ξέρετε τί θὰ παρουσιαστῆ μπροστὰ σας· ὄχι τὸ ἀστέρι τῆς Παναγίας, ἀλλὰ ἀστέρια τῆς ἀβύσσου· ἡ καλλιτέχνις, ἡ ἠθοποιός, ἡ παρουσιάστρια... Εἶμαι συμπαθὴς γιὰ τὰ φτωχὰ ἐκεῖνα κορίτσια ποὺ ἐμπορεύονται τὴ σάρκα τους γιὰ νὰ ζήσουν, ἀλλ' ὄχι καὶ γιὰ ἑκείνες ποὺ πλουτίζουν βγαίνοντας γυμνὲς στὴν ὀθόνη καὶ ξετρελλαίνοντας μικροὺς - μεγάλους μὲ τὰ καμώματά τους.

Μὴ γελάσετε γι' αὐτὸ ποὺ θὰ πῶ. **Κορίτσι** 15 χρονῶν εἶπε στὴ μάνα του· Ἄνιάρὸ ἀπόψε τὸ πρόγραμμα τῆς τηλεοράσεως, πάω νὰ κοιμηθῶ· μόνο ἂν δῆς νὰ λέη «ἀκατάλληλο», νὰ μὲ ξυπνήσης... Νὰ κλάψουμε γιὰ τὸ παιδί αὐτό. Ρώτησαν μία **ἠθοποιὸ** μὲ βίλλες στὸ Μπρούκλιν καὶ στὸ Σικάγο· –Γιατί δὲν παντρεύεσαι; –Γιατί νὰ παντρευθῶ; λέει ἡ ἀναιδέστατη· ἔχω τόσους ἄντρες, ἑκατομμύρια μ' ἔχουν στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά τους!... Τί συμβαίνει λοιπόν; Τὸ εἶπε ψυχολόγος τῆς Νέας Ὑόρκης· σήμερα καὶ ἡ πιὸ ὠραία γυναίκα ξεθωριάζει μπροστὰ στὸν ἄντρα της· ὅταν αὐτὸς δῆ τὴν φαντασιώδη στάρ, δὲν ἔχει πλέον ὄρεξι νὰ κοιτάξῃ τὴ γυναίκα του. Νὰ γιατί **ἡ πορνεία καὶ ἡ μοιχεία σὰν βόρβορος ἐπνίξαν τὸν κόσμον**.

Μέσα **στὴν ἐκκλησία** ὑμνοῦμε τὴν παρθενία, ἀλλ' **ὅταν βγοῦμε ἔξω** τότε λέμε ἄλλα λόγια. Θὰ τὸ πῶ λοιπὸν ὠμά· **ἡ αὐτὰ ποὺ λέμε στὴν ἐκκλησία εἶνε ψέματα, ἢ εἶνε ἀληθινὰ**. Ἄν εἶνε ψέματα, γιατί νὰ ζοῦμε στὸ ψέμα; νὰ τὸ γκρεμίσουμε, ὅπως λένε κ' οἱ ἄθεοι· ἂν ὅμως εἶνε ἀληθινὰ –καὶ εἶνε ἀληθινὰ–, τότε ἡ παρθενία δὲν πρέπει νὰ μείνη μόνο στὸ ναό· πρέπει νὰ βγῆ καὶ νὰ λάμψη σὲ κάθε ἐκδήλωσί μας· στὸ σπίτι, στὴ δημόσια ζωὴ, στὸ θέαμα, στὸ σχολεῖο, στὸ στρατό. **Ἡ πατρίδα μας νὰ γίνῃ παρθένος**. Καὶ τότε, παραλλάσσοντας λίγο τὸν ὕμνον «*Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγγελίας σου...*» ποὺ λέμε πρὸς τὴν Παναγία, νὰ ποῦμε· **Ἦ πατρίδα μας!** «*τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου*» καὶ τῆς ἀγνότητός σου ποιός μπορεῖ νὰ ἐπαινέση;

Δημιουργοῦμε καινούργιο πολιτισμὸ, πολιτισμὸ χριστιανικὸ, στὸν ὁποῖο δὲν θὰ ἰσχύη τὸ κίβδηλο «Ἐλλάς Ἑλλήνων Χριστιανῶν» ἀλλὰ τὸ γνήσιο «Ἐλλάς ὄντως ὀρθοδόξων Χριστιανῶν», πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου, πρὸς δόξαν τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**